

Vergaderjaar 2016–2017

34 516

Verklaring dat er grond bestaat een voorstel in overweging te nemen tot verandering van de Grondwet, strekkende tot het opnemen van een algemene bepaling

Nr. 11

SUBAMENDEMENT VAN HET LID SEGERS

Ontvangen 11 april 2017

De ondergetekende stelt het volgende subamendement voor:

Het amendement van het lid Van Engelshoven (stuk nr. 9) wordt als volgt gewijzigd:

In het tweede lid van de algemene bepaling wordt na «waarborgt» ingevoegd: de menselijke waardigheid,.

Toelichting

De indiener wil met dit subamendement aansluiten bij de aanbevelingen van de Staatscommissie Grondwet (hierna: de Staatscommissie) uit 2010, door het integrale tekstvoorstel van de Staatscommissie over te nemen. Die commissie deed onderstaand tekstvoorstel voor een algemene bepaling:

1. Nederland is een democratische rechtsstaat.
2. De overheid eerbiedigt en waarborgt de menselijke waardigheid, de grondrechten en de fundamentele rechtsbeginselen.
3. Openbaar gezag wordt alleen uitgeoefend krachtens de Grondwet of de wet.

In het amendement van het lid Van Engelshoven, nr. 9, is «menselijke waardigheid» weggelaten. De indiener vindt dat van het weglaten van menselijke waardigheid, bij verdere overneming van het voorstel van de Staatscommissie, een verkeerd signaal uitgaat en onjuist is. De indiener meent onder verwijzing naar pagina 41/42 van het rapport van de Staatscommissie uit 2010 dat «menselijke waardigheid» thuishoort in de algemene bepaling. Respect voor de menselijke waardigheid ligt ten grondslag aan veel van de mensenrechtencatalogi van na de Tweede Wereldoorlog. Zoals de Staatscommissie stelt, zijn eigenlijk alle mensenrechten, met inbegrip van de grondrechten die in de Grondwet zijn opgenomen, in meerdere of mindere mate te zien als een uitdrukking van het beginsel van eerbiediging van de menselijke waardigheid. De

Staatscommissie verwijst naar tal van internationale verdragen en constituties waarin dit ook tot uitdrukking komt.

Segers